

лѣзе отъ село то съ жена си Софиа, съ три тѣ си дѣца и съ другъ единъ първѣнецъ на име Тръндафилъ, придруженъ съ синьтъ си. (Софиа, Вранковата жена, ми расказа много нѣшта, на които тя е била свидѣтелка).

Ахмедъ имъ каза, че той е покровителъ на Батакъ (защото той и неговити бащи и дѣди отъ много години искатъ да се наричатъ покровители на Батакъ); той имъ каза да иматъ увѣрение въ него и да си прѣдадатъ оръжието. Той имъ се закле тържествено, че нѣма да имъ стори никакво зло, и, че нѣма да бутне ни единъ косъмъ отъ главата имъ. Тръндафилъ и синъ му останаха залогъ, а други ти се върнаха въ селото, на което жителити пратиха оръжието си на три кола. Тогава баши-бозуци ти влѣзоха въ селото и се разрешиха изъ къщата.

Когато Софиа готвила обѣдъ за Ахмедъ-ага, който щѣлъ да лѣжи съ нея, баши-бозуцити влизатъ тамъ и начинатъ да на мѣчатъ за пари. Слѣдъ много мъки, тя паднала примрѣла и останала прострѣна нѣколко врѣме; дѣте то ѝ искубнали отъ обятията ѝ и го хвърлили въ кочината. Други баши-бозуци влѣзли въ къщи и принуждавали Софиа да стане, като ѝ теглили за косата; тя имъ дала 460 гр., сир., всичко, што имала. Баши-бозуци ти мислили, че тя има още пари, та ѝ събличатъ и намиратъ часовникътъ на мъжътъ ѝ. Тя ги молила да ѝ убиятъ, нѣ ти ѝ върнали долнит дрѣхы, послѣ ѝ заведо и ѝ пазили три дни. Въ това врѣме, баши-бозуци ти, откакъ оплѣниха отъ всичкити селане парити и скъпити нѣшта, што имаха, събраха най-хубавити моми отъ Батакъ и ги заведоха на едно бърдо вънъ отъ селото, дѣто ги държаха да си наситетъ скотскити страсти. Между това се начена едно страшно клане, което не може да се опише: жени, моми и дѣца бидоха исклани въ къщата и по улицити, а на едно голѣмо число мъже отѣбкоха главити съ ножове; само нѣколцина се избавиха, като раскъснаха баши-бозуцката верига, която обикалаше селото. По-вечето отъ жителити на Батакъ погинаха съ най-варварски мъки. Жена та на Вранка намѣрила послѣ мъжътъ си и синьтъ си трѣндафила посѣчени.

Чорбаджи Тръндафила набодоха живъ на колъ, обиколиха го съ вършина и го запалиха. Тежкити жени пробождаха, распареха имъ коремети, та вадеха дѣцата отъ утробата имъ, набождаха ги на ножовети си и се расхождаха съ тѣхъ. Училиште то изгориха съ 200 дѣца и жени, които се бѣха скрили тамъ. Други къщя, дѣто се бѣха скрили по 20, 30 жени, изгориха се съ всичкити людѣ. Останалити трѣсеха да се скриетъ въ црква и въ гробищата та, нѣ баши-бозуци ти се прѣкачиха прѣзъ црковната ограда, затвориха ги вънтрѣ и ги избиха. Газтъ, сламата и свѣшити ти се употрѣбиха за запалване на сградити и на црквата та, а ножовети и пушкити довършиха останало то. Млади ти моми, които бѣха заведени вънъ отъ селото, откакъ прѣгърнѣха варварско насилване, бидоха исклани.

Азъ обидохъ Батакъ на 20-й юлий. На влизане въ селото прѣминахъ покрай една изровена нама, която бѣше малко на страна отъ бърдо то; въ таа нама азъ видѣхъ повече отъ сто глави, които всичкити бѣха отѣчени съ едно сѣчиво. Ако съди човѣкъ по тѣхний чърѣпъ и по плиткити на косата, които бѣха още оплетени, може да потвърди на здраво, че всичкити бѣха женски чърѣпи. Много го кучета, които глождаха кости ти, като ни видѣха, разбѣгаха се; подататѣкъ поланата бѣше пълна съ чърѣпи и съ костници.

Само една сграда, една водѣница, въ това село бѣше оцѣлѣла. Тя